

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK.

Egész évre	240 K
Félévre	120 K
Hegyedévre	60 K
Egy hónapra	20 K
Egyes szám ára 30 fillér.	

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obilityeva(Zápolya)-u. 1. Telefonszám 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Nagybecskerek, 1920

XLIX. évfolyam, 26. szám.

Szerda, február 4.

A vámsorompók

már a vérözön előtti esztendőben is elsőrendű szerepet játszottak az állam háztartás színpadán és mindig elől szerepeltek abban a küzdelemben, amelyet minden ország termelői a piacok, a világi piac megszerzéséért folytattak. Közismert ösmerősünk volt már ezelőtt is az árdragító vámsorompó, de azóta, hogy gránát-srapnellporos, közvetlen haláltosító intézménnyé avanszált: ezerszeresen fájó sebe a társadalomnak a vámsorompó. Ez a kegyetlen, halálszagú vámsorompó megsokszorozva terjeszti azt a nagy mizériát, amit drágításnak nevezünk.

A viharvert háborus országokat két újabb átok nem engedi talpraállni: az egyik a rettenetes nyersanyag és szénhiány, a másik pedig az újfajta vámsorompó. Szegény, jó öreg Európánk semmivel sem áthatja alá ma már jobban egy normális gazdasági élet vérkeringését, mint a sok blokáddal, be- és kiviteli tilalmakkal és az ugynevezett valutavédő intézkedésekkel, mellyel lehetetlenné teszi a rendes áruforgalmat, az árucserét, a vámkülföldről való behozatalt. A háborus pusztítások után ez a második legnagyobb háborus csapásunk.

És itt ütközik össze a valóságos állami érdek ennek a vámsorompónak politikai és más természetű érdekeivel. Meg kell állapítani e kérdéskörben, hogy nem lehet állami érdek, hogy rendkívüli vámsorompókkal kötözködjék meg az áruforgalmat és rendkívül magas vámtételekkel csak fokozzák a drágulást.

Tudjuk, elismerjük, talán helyeseljük is, hogy az állam beavatkozik a gazdasági erők szabad játékába és mesterséges eszközökkel befolyásolja az áralakulást. Normális időkben az államnak erre a célra kétféle eszköz áll rendelkezésére: vagy megakadályozza a külföldi áru versenyét saját területén, vagy megkönnyíti a saját területén termelt áruk versenyét a külföldön.

Ma ez tizedrangú eltörpült kérdéssé vált ama nagy állami érdek mellett, hogy anyaggal, áruval kell benépesíteni kiürült piacainkat, raktárainkat, üzleteinket. De máris. Óriási hiányaink vannak. Meg kell nyitni az utakat, ha lehet vámsorompók nélkül, de mindenestre a legalacsonyabb behozatali vámokkal, hogy felruházkodhasson, gyarapodhasson a hosszú esztendőknél át tartó háborus szenvedések után a nép.

Foch tábornagy intézi a hadműveleteket a bolsevisták ellen.

Angol jelentés a bolseviki frontról. — Kolcsak elfogatása igaz.

Bécs, február 2. A „Morning Post” varsói levelezője minden cáfolat ellenére azt állítja, hogy Foch tábornagy legközelebb, a bolseviki hadseregnek tavaszra bejelentett nagy offenzívája ellen való védekezés céljából Varsóba érkezéiként és mint az entente-sereg generalisszimusa átveszi a hadműveletek stratégiai vezetését. Ugy a Berezinán, mint a Krim-félszigeten a vörös csapatok előnyomulában vannak. Pilsudski lengyel főparancsnok Petljurával tartott többrendbeli konferenciája alapján elhatározta, hogy az ukrán sereget támogatásban részesíti.

Bern, február 2. Agencé Havas jelenti: A jekaterinodari főhadiszálláson levő angol katonai misszió következő jelentést küldötte a bolseviki front helyzetéről: A kaukázusi hadsereg az Aksej-folyó mögött Zarycintől hatvan mérföldnyire délnyugatra áll. A sereg öt fronttámadást és a bal-vörös szárny egy megkerülési kísérletét visszaverte. A vörös hadsereg sikertelenül kísérlete meg öt hidon az átkelést. Az Odessza ellen való előnyomulást feltartóztatták.

London, febr. 2. A Daily Mail jelenti Karbinból, hogy a Kolcsak elfogatásáról

szóló hír igaz. Kolcsak fölött az irkucki forradalmi törvényszék ítél. Hogy a Kolcsaknál levő hetven millió fontnyi állami kincstárral mi történt, még nem tudják.

Amsterdam, febr. 2. A Telegraf szerint a Timesnek azt jelentik Vladivosztozkából, hogy Horvát tábornok Karbinban generalisszimusszá kiáltotta ki magát. Kolcsakot börtönbe vetették. A magával vitt aranyszállítmány a csehek kezén van.

Páris, febr. 2. Az Echo de Paris szerint Denikin vezérkarával egy hadihajó földézetén Konstantinápolyba érkezett.

Páris, febr. 2. A nagykövetek konferenciája Foch tábornagyot és a szövetségesek hadvezéreit felkerte, tegyenek sürgős intézkedéseket, hogy Lengyelország a bolseviki támadása esetén katonaitámogatásban részesüljön. Lengyelország a szövetségesek segítségét kérte a bolseviki ellen.

Stockholm, febr. 2. A Russkoje Sien jelentése szerint a balti államok együttes támadása várható az entente támogatásával Szovjet-Oroszország ellen. Az offenzívát Mannersheim generalisszimusz fogja vezényelni.

LEGUJABB

A nagybecskereki jugoszláv sajtóiroda déli jelentései.

Zágráb, február 2. Azon utasok, akik tegnap érkeztek Zágrábba, azt a hírt közlik, hogy Olaszország egész északi részében vasuti sztrájk van. Csak néhány vasut közlekedik, amelyet katonaság vezet, így a simploni express vonatot is katonák vezetik. Tegnap a sztrájkolók Verona és Piacenza között felszedték a síneket, közvetlenül a vonat elindulása előtt, úgy, hogy néhány kocsi kisiklott. Csakis a mozdony két vagonnal folytathatta útját. Az összes utasok ebbe a két vagonba voltak bezsúfolva, a künn rekedtek pedig podgyászaiikkal ott maradtak a helyszínen katonai őrizet alatt. Az volt a szerencse, hogy a vonat még nem ment rendes sebességgel és ennek tulajdonítható, hogy nem történt semmi katasztrófa.

Prága, február 2. A jugoszláv egyetemi hallgatók nagy tiltakozó gyűlést

tartottak, amelyben tiltakoztak határaink igazságtalan megállapítása ellen és köszönetet mondtak kormányunknak és a párisi delegációnak eddigi magatartásáért. A tiltakozásban kijelentik még, hogy az ifjuság kész az esetleges küzdelemre, amikor is minden eszközzel küzdeni fog az összes jugoszlávok felszabadításáért. A rezolúciót elküldték a belgrádi kormánynak és a párisi delegációnak.

Lyon, február 2. Római lapok közlik, hogy Nitti miniszterelnök visszatér Párisba, hogy a szövetséges kormányokkal folytassa a tárgyalást az adriai kérdés elintézésének ügyében.

Nordeich, február 2. A berlin-königsbergi vonalon az expressvonal összeütött egy katonai vonattal. Az összeütkezésnek három halottja és 15 sebesültje van.

Belgrád, febr. 2. A belgrádi orosz ügynökség Jekaterinodorából jelenti:

Denikin megverte a bolsevikiakat, akik Nasice-Vonál átlépték a Dont és Batajszk felé kezdtek vonulni. A bolseviki csapa

tok egy részét megsemmisítette, egy részét a folyóba fullasztotta, a többi pedig fogságba esett. Tizenkét ágyut és 83 gépfegyvert zsákmányolt.

Páris, febr. 2. A „Temps“ vezércikkét közöl az adriai kérdésről. Többek között azt írja, hogy Lloyd George tervezetét illetőleg meg kellene adni a követelt változásokat az adriai kérdésben. Különbösen is még ismeretlen, hogy a szövetségesek miként határoztak az adriai kérdésben. Azt is kellene tudni, hogy mennyire képesek garantálni azt, hogy a határozatokat keresztül is tudják-e vinni? D' Annunzio Fiumében, valamint Mille admirális Dalmáciában nem engedelmessékednek az olasz kormánynak. Belgrádból azt kérdezik, ki fogja őket kényszeríteni az engedelmességre? Európa érdeke azt kívánja, hogy az olaszok és jugoszlávok egyezzenek ki.

Az entente Vilmos excsászár életfogytiglani internálását követeli.

Berlin, február 2. Párisból jelentik, hogy az entente Hollandiához újabb jegyzéket fog intézni, amelyben kéri fogja Vilmos excsászár életfogytiglani internálását egy várban.

HIREK

Határozás. A verseczi származású Popovits Zsárkó szerb kir. I. oszt. kapitány, Piroban súlyos szenvedés után elhunyt. Temetése ugyanott ment végbe a lakosság, a polgári és katonai hatóságok óriási részvétele mellett.

A vasasok álarcos bálja. Vasárnap este tartotta a Vasasok Testező Köre álarcos bálját a Kaszinóban. A szépen felszított terembe fél kilenc órakor kezdtek gyülekezni a párok a legváltozatosabb jelmezekben. Kilenc órakor nagy felvonulás volt, amelyben a rendezőbizottság a legszebb jelmez tulajdonosának: Weil Olgának odaittette az első díjat, két hatalmas vajaskiflit. A második díjat, két sóskiflit, a legesenyebb férfi jelmez: Fazekas István kapta meg. A bál anyagilag is pompásan sikerült és a késő reggeli órákig tartott.

A rongyos bál. Ilyen is van. Az idők jele, hogy a lerongyolódott bál rendeztek Nagybeeskereken. A bál szombaton este zajlott le a Geyer-féle vendéglőben a vasutas zenekar rezeshandájának közreműködése mellett. Igen sok, fantasztikus jelmez párt jelent meg a rongyos bálon. Az első díjat, 2 üveg bort a legsikerültebb maszk: Daun vaskereskedő ségedje nyerte el. A bál tiszta jövedelmét a vasutas-zenekar kapta.

Hidak a Tiszán. A „B. Gl.“ írja: Sevity Szima, az újvidéki építészeti igazgatóság vezetője a napokban Óbecsén volt, hogy Óbecse és Törökbecse között a Tiszán egy vasúti hidet elkészítésére az előmunkálatokat megtegye. Ugy értesülünk, hogy az állam 250 millió K-át irányzott elő több tiszai hidnak az elkészítésére. Ugyanabban az időben két hidat fognak építeni a Tiszán: az egyiket Törökbecsénél, a másikat Titelnél. Az újvidéki építészeti igazgatóságból több mérnök fog kiszállni Óbecsére, akik az előmunkálatokat fogják végezni.

Letartóztatott écskaiak. A nagybeeskereki ügyészség fogházába a múlt héten bezártítottak néhány jómódu écskai gazdálkodót és az écskai román tanítót. A vád ellenük az, hogy a román hadsereg részére toboroztak. A vizsgálat megindult ellenük. A letartóztatottak tagadnak.

A koronák kicserélése. A „B. Gl.“ írja: Február hó elsején megkezdődik a koronák kicserélése új korona-dinár pénzmeccel. A kicserélést az ezresekkel fogják megkezdeni.

Tudományos előadások. Verseczen a polgári (német) kaszinóban rövid idő óta hetenként tudományos előadásokat tartanak. Az első alkalommal, jan. 29-én Milleker Bódog, a jónévű, ismert archeológus és történész olvasott fel nagy sikerrel. Versecz város történetéről beszélt 1716—96-ig tekintettel a lakosság összefoglalózáira.

Statáriális ítéletek Pancsován. A B. Gl. írja: A napokban a pancsovai rögtönítelő bíróság dr. Gagyanszki Milán elnöke alatt két gyilkosság ügyében ítélezett. Az egyik vádlott Csudomirovics Vászó alibunári ember volt, aki veszekedés közben agyonütötte kedvesének a fiát: Pavlovity Miloradot. A másik vádlott Sztójánovics N. volt, aki múlt év júniusában megölte feleségét. Csudomirovicsot halálra, Sztójánovicsot pedig 15 évi fegyházra ítélték.

A verseczi farsang. Verseczen az 1920-as farsangidény elég sikerültnek mondható. Már eddig is több jól rendezett hangverseny, táncestély és multság zajlott le; a legjobbak azért még hátra vannak. Az általunk már megemlítettékön kívül jól sikerültek a „Szerb Kereskedők Egylete“-nek dalestélye, a szociáldemokrata-párt kabaréja, a „Singerbund“ és a polgári kaszinó kedélyes estéi, a bormunkásszövetség rendezése, a „Munkásdalegylet“ alapszabályszerű dalestélye, a szerb kir. reál-gimnázium nivós hangversenye és a „Bortermelők Dalegylete“-nek jan. 31-iki estélye. Az ezután következő esték szintén jóknak ígérkeznek.

Kivégezték Szamuely Lászlót és két társát. Budapestről jelentik Szabadkán át: A Margit-körúti katonai fogház kis udvarán szerdán reggel a három halálra ítélt: Szamuely Lászlón, Pergovác Károlyon és Szabó Józsefen végrehajtották az ítéletet.

Tánciskola-megnyitás. Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy február hó 3-án, kedden, a Korona-szálló tánctermében egy modern tánciskolát nyitok. Tanítási órák délután 5—7-ig és 8—10-ig. Főtörökvésem ez idényben is az lesz, hogy a t. tanítványaim megelégedését kiérdemljem. Magamat a n. é. közönség pártfogásába ajánlottam, vagyok kiváló tisztelettel *Mrksity Kariton*, táncitanító.

Panik egy bécsi színházban. A Josefstädter Theaterben Bécsben szombaton este a „Madame Boccaccio“ című bohózat előadása közben nagy panik volt. A Praterben leégett az ugynevezett „harmadik kávéház“ és a színház karzatán egy felrebrített beszélgetés nyomán nyugtalanság támadt. Erre felugráltak a nézők a földszinten és a páholyokban és kifelé tolongtak. Nagy kiabálás támadt, a színpadon a játék megakadt és az egyik szereplő színész hiába igyekezett a közönséget megnyugtítani. Végül Jarno igazgató jelent meg a színpadon és sikerült neki a közönség nagyrészét az előcsarnokból és ruhatárakból visszahívni.

Károly emlékiratát írja. Arra a hirre, hogy Károly volt osztrák császár és magyar király nemsokára megírja emlékiratát és közli azokat több nagy amerikai ujságban, a svájci távirati ügynökség kijelenti, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak. A volt császár dolgozik ugyan emlékiratain, de most még nem adja át azokat a nyilvánosságnak.

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybeeskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: boromei Szász Károly rk. bádógos és Berger Margit izr. — Erman Miklós rk. kömüvesegéd és Pricus Margit rk. — Kozlovacs Miklós rk. napszamos és Krecsunov Deszanka rk. — Miklusev Maxa rk. napszamos és Kurucsev Milla rk. — Kelemen Lipót István Péter rk. cipő- és borkereskedő és Glasser Mária rk. — Szegő Imre izr. mérnök és Halmos Iona izr. gyógyszerész. — Tabacs Szavkó rk. földműves és Sztóin Darinka rk. — Mucz Milivoj rk. földműves és

Kovality Szófia rk. — Keszeg János rk. földm. és Kotoi Piroška rk. — Gardinovacs Péra rk. és Czvejanov Lyubinka rk. — Moics Pavel özv. rk. napszamos és Nakrojkyta Szóka rk. — Benkovich Andor rk. banktisztviselő és Melcer Anna rk. banktisztviselő, — Kunodi Fridrich francia nyelvtanító és Tarillion Katalin Iona rk. elvált. — Mires Milán rk. lakosság és Avramov Mária rk.

Születések: Maletin Dobra rk. földműves, leány. — Erdélyánov Zsárkó rk. napszamos, leány. — Wanger János rk. lakatos, leány. — Gruin Dusan rk. földműves, fiu. — Bulgia Ilija rk. napszamos, leány. — Tóth János rk. szabóegéd, fiu. — Nityetin Lyubomir rk. földműves, fiu. — Friedl Ferenc rk. kömüves, fiu. — Raubinger János rk. olajgyári tisztviselő, fiu. — Szabó András rk. géplakatosegéd, leány. — Miklusev Veszelin rk. napszamos, fiu. — Czveity Csedomir rk. földműves, fiu. — Radovanesev Vojin rk. földműves, fiu. — Banyai István ref. állami vízmester, fiu. — Grozdán Radivoj rk. földműves, fiu. — Martinov Milán rk. földműves, leány. — Zotár Anna rk. fiu. — Radity Iván rk. földműves, leány. — Miklusev Zsiva rk. napszamos, fiu. — Nesztorov Draga rk. napszamos, fiu. — Weisz Károly rk. asztalos, leány. — Vorigity Szvetozár rk. földműves, fiu. — Sárta Dusan rk. napszamos, fiu.

Halálosok: Levaity Szvetozár rk. 57 éves, szerviszívaj. — Herodek István rk. 20 éves vaskereskedő, tüdővész. — Szavkov Koszta rk. 60 éves földműves, szívbünyök elégtelensége. — Babity Kovinka rk. 3 hetes, életgyenge. — Kuszics Agoston rk. 75 éves erdész, aggkor. — Wattay Pelbart Berlain ref. 84 éves. tüdőtagulás. — Filkovits János rk. 62 éves napszamos, ütőrelmeszesedés. — Kovacs Szvetozár 20 éves napszamos, kizárt lágyéksérv. — Kolleth Mihályné rk. 64 éves, bélrák. — Nedin Rojica rk. 19 éves, szívűdés. — Krunics Zsiva rk. 54 éves földműves, vérmérgezés. — Zakity Tósáné rk. 25 éves. tüdővész. — Miklusev Boriszlav rk. 8 napos, életgyenge. — Todorov Iván rk. 4 hónapos, görcsök. — Vergity Cuctoné rk. 25 éves, gyermekágyi láz. — Schlosser János rk. 70 éves bádógosmester, veselő. — Pasztitics Béla rk. 42 éves gépész, tüdővész.

Önagysága ruhája.

Adatok a párisi toilletteszámlákhoz.

Bennünket, a mindenféle blokáddal, háborus uzsorával, lánckereskedelemmel és áruejtikolással agyonnyomorított embereket különösen érdekel az, hogy másutt is olyan drágán és nehezen élnek-e az emberek?

Egy Párisban járt ismerősünk mondta el az alábbiakat, amikből a párisi nők toillette költségeiről kapunk képet. Halljuk tehát mit mond a párisi utas:

— A boulevardokon elegáns asszonyok, drága szőrmék, remekbe készült cipőcskék szakadatlan felvonulása. Ha valahol, akkor itt halálosan fontos dolog a toillette és talán a mi hölgyeinket is mindennél jobban érdekli, mibe kerül Párisban az Önagysága ruhája? Egy nagy szabóműteremben, például a híres Paquin-nél egy utcai toillett ára 4500 frank körül mozog, egy köpeny 2000—3000 frank. A nagyvilági hölgy kalapja legalább 500 frankba kerül, egy elegáns cipő 120—200 frank.

— Természetes azonban, hogy föllelé a toillette áraknak nincs határak. Ezért nem is a felsőhatár, a drága és megfizethetetlen szalonok iránt érdeklődtem, hanem azt igyekeztem megállapítani, hogy milyen árak vannak azokban az üzletekben, amelyek arra hívatottak, hogy egy szerényebb igényű középosztályú uriaszony igényeit kielégítsék? — Vegyük sorra mindazt, amire egy

uriból
kalap
90—1
es fin
véve
szerü
gyek,
lagcsó

frank
kező
üzletek
frank.
csipőbe
dig meg
sajátság
kivüli
fölött
barisuy
darab.

párisi
van s
itt is
nálnuk
könyvü
chevr
ebből az
A lego
satin fel

— Ko
A koszt
terden
mellett
nyából g
— a har
— A te
mulva,
kedvelte
és a szél
ható gallé
kar szató

paletot-k.
küinek. Sz
prembund
ban. Az
az anyagi
viote kal
Gyapju-ze
franktól 2
ral ugyan
moire kal
szőrmega
szőrméve

— Ege
20 frank
60, 70, 80
19 frank,
Háziruhák
Fátyolok
2.75 frank
ára 5—10
franktól fe

— És m
ruhadarab
frankért is
20—25 fra
60, 70 fra
franktól fo
feljebb. Zs
árnál kezd
10 frankig
frankig kap

— És e
önagysága
akik anny
most ezt a
drágán kér
ezeket a s
Tódnak is

Szerb—horvát—magyar—német—román
levelezést és fordítást
 elvállal perfekt nyelvész. 223
 Cím a kiadóhivatalban.

A legkitünőbb
uj és óborokat
 mérsékelt áron
 Kardos Lajos bornagykeres-
 kedésében kaphatja, a Nagy-
 hid mellett, Linyacski-féle
 házban. 35

Összes fényképezési cikket
 mint: lemezek, papírok, lapok,
 kartonok, vegyszerek stb. fény-
 képezők és kereskedőknek szállít
WEISER A. „Elite“ fényképezete
 198 Versecz (Vrsac). Telefon 67.

Eladó bikák
 Kiváló szép és fajtiszt magyar és
 simenthali 2 és 3 éves bikák eladók
Kövér Viktornál, Kanak.
 Telefon 6. 207

Fűszert, bort, kávét, svájci csokoládét,
 csemegeárukat legjobban vásárolhat
 a **Somogyi-féle csemege-
 kereskedésben, Fő-utca.**
 Telefon 277. Szolid árak. Figyelmes
 kiszolgálás. Pezsgő állandóan kap-
 ható. Megérkezett a Pick-szalámi.

Keresek megvételre
 1 drb sima őrölő hengerezéket, 1 drb 1. vagy 2-es
 számú „Rentabel“-t vagy ennek megfelelő gabona-
 hámozógépet és 1 drb „Detaser“ felbontógépet.
Eladok 92
 hengerezéket, 1 drb 3. számú „Rentabel“-t, 2 drb
 Wörner-féle hegyozógépet, taránt, 2-3 és 4 méteres
 cilindreket, felvonókat, garatokat és különféle
 apróbb malomberendezéshez szükséges részeket.
Kulik Pál malomtulajdonos Fehértemplom

Dr. Knezsevics-féle törv. védett
„FRIGOLIN“
 a legjobb és legbiztosabb szer a leg-
 súlyosabb fagyási eseteknél is.
 „FRIGOLIN“
 a legjobb szer lábizzadás ellen, mert
 ha azt 2-szer naponta evvel bedör-
 zsöljük, elveszti izzadságát és kelle-
 metlen szagát. — Kitűnő szer
RHEUMA, ISCHIAS, NEURALGIA
 és a fájdalomnak, melyek fagyással
 járnak. 1438
 „FRIGOLIN“
 kapható Kollarich Gábor gyógyszer-
 tárában, Melkuhn Dezső drogériájában
 Nagybecskereken és a készítőnél
„ARANY KERESZT“ GYÓGYSZ.
 Kevevára (Bánat).

Takarmányozásra kiválóan alkalmas

Szeszgyári moslék

valamint nagybőrtmennyiségű

prima gesztenye

kapható Schwirtlich Alajos cégnél.

A Szerb királyi engedélyezett
belgrádi cukorgyár
répabeszerezési osztálya

a Bánátban szerződéseket köt
cukorrépa termelésre
 rendkívül előnyös feltételek mellett!

Felvilágosítással szolgál az irrodavezetőség:

6249

158

Nagybecskereken, Alexandrova
 (Hunyadi) ul. 525. (Mayer Henrik féle ház) I. em.